

*Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta
Puheenjohtaja*

18.7.2023

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
BRYSSEL

Asia: Lausunto budjettivaliokunnan väliaikaiseen mietintöön ehdotuksesta neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (COM(2023)0337 – C9-XXXX – 2023/0201R(APP))

Arvoisa puheenjohtaja

Kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 28. kesäkuuta 2023 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa. Valiokunta hyväksyi lausunnon kokouksessaan 18. heinäkuuta 2023¹.

Kunnioitavasti

Sabine Verheyen

¹ Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Sabine Verheyen (puheenjohtaja ja lausunnon valmistelija), Michaela Šojdrová (varapuheenjohtaja), Kizilyürek Niyazi, Dzhambazki Angel, Rooken Rob, Tarabella Marc, Ademov Asim, Adinolfi Isabella, Frankowski Tomasz, Pollák Peter, Zagorakis Theodoros, Zver Milan, Cicurel Ilana, Farrang Laurence, Joveva Irena, García Del Blanco Ibán, Guillaume Sylvie, Heide Hannes, Kammerevert Petra, Matic Predrag Fred, Ros Sempere Marcos, Smeriglio Massimiliano, Michels Martina, Franz Romeo, Marquardt Erik, Nienass Niklas, Anderson Chistine, Bocskor Andrea.

Arvoisa puheenjohtaja Van Overtveldt

Kirjeeni liittyy budjettivaliokunnan väliaikaiseen mietintöön, joka koskee monivuotisen rahoituskehityksen ehdotettua kohdennettua tarkistamista ja joka laaditaan työjärjestyksen 105 artiklan 5 kohdan mukaisesti osana työtä, jolla valmistellaan hyväksyntämenettelyä *ehdotuksesta neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta* – 2023/0337.

Muille valiokunnille asetettujen tiukkojen aikarajoitusten vuoksi ei ollut mahdollista laatia virallista CULT-valiokunnan lausuntoa. Valiokunnan koordinaattorit päättivät sen sijaan 28. kesäkuuta pitämässään kokouksessa antaa lausunnon kirjeen muodossa ja esittää siinä valiokunnan yleisen kannan käsiteltävään aiheeseen ja erityisesti sellaisen uuden erityisvälineen perustamiseen, jolla puututaan Euroopan unionin elpymisvälineeseen liittyvien lainakustannusten vaikutuksiin EU:n talousarvioon ja sen otsakkeeseen 2 b.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta käsitteli edellä mainittua asiaa kokouksessaan 18. heinäkuuta 2023. Tässä kokouksessa se päätti pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään jäljempänä esitetyt ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että sen jälkeen, kun vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus hyväksyttiin vuonna 2020, merkittävät odottamattomat maailmanlaajuiset tapahtumat, etenkin covid-19-pandemia ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota, ovat aiheuttaneet EU:n talousarvioon huomattavia paineita, jotka johtuvat EU:n tasolla hyväksytyihin vastatoimiin liittyvistä lisämenoista sekä korkojen noususta ja inflaation kiihtymisestä, minkä vuoksi EU:n talousarvio ei tällä hetkellä ole tarkoituksenmukainen;
2. on erittäin huolissaan siitä, että nämä seikat ja valitettava päätös sisällyttää NextGenerationEU-välineen rahoituskustannukset, jotka ovat luonteeltaan ennakoimattomia eivätkä harkinnanvaraisia, otsakkeeseen 2 b, aiheuttavat sen, että tämän otsakkeen liikkumavara on jo käymässä riittämättömäksi kattamaan tulevien vuosien todelliset menotarpeet, sillä liikkumavara on jo vuonna 2024 mahdollisesti 1 708,2 miljoonaa euroa negatiivinen, jos monivuotista rahoituskehystä koskevaa asetusta nykyisessä muodossaan ei tarkisteta; korostaa, että tämä vie käytännössä kaiken jouston otsakkeen 2 b nykyisten menestyksekkäiden ohjelmien, kuten Erasmus+, Luova Eurooppa, Euroopan solidaarisuusjoukot ja kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelma, määrärahojen täydentämiseksi silloin, kun lisämenot ovat perusteltuja, ja tosiasiallisesti estää kaikki uudet aloitteet ja arvokkaat pilottihankkeet ja valmistelutoimet, joilla testataan innovatiivisia lähestymistapoja aloilla, joilla ei vielä ole EU:n lainsäädäntöä;
3. huomauttaa, että Erasmus+- ja Luova Eurooppa -ohjelmien määrärahat on jo osittain kohdennettu etupainotteisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen ensimmäisiin vuosiin, jotta voidaan tukea Venäjän Ukrainaa vastaan käynnistämää sotilaallista hyökkäystä pakenevia ja puuttua kulttuurialan ja luovien toimialojen vaikeaan tilanteeseen covid-19-kriisin jälkeen, ja toteaa, että tämä voi vaikuttaa näiden ohjelmien toteutukseen nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen lopussa;

4. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen perustaa erityinen joustomekanismi erityisen aihekohtaisen elpymisvälineen muodossa ja toteaa, että sen arvioidut kokonaiskustannukset ovat 18,9 miljardia euroa monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien lisäksi rahoituskehityksen loppuun saakka ja sen ainoana tarkoituksena on kattaa NextGenerationEU-välineen rahoituskustannukset, jotka ylittävät muutetussa rahoituskehityksessä vahvistetut erityiset kynnyksarvot;
5. korostaa, että elpymisvälineen perustaminen auttaa turvaamaan kaikkien osakkeeseen 2 b kuuluvien EU:n lippulaivaohjelmien, kuten Erasmus+ -ohjelman, sekä kulttuuriyhteistyön, koulutukseen liittyvän liikkuvuuden, nuorisovaihdon, vapaaehtoistoiminnan, kansalaisten osallistumisen ja demokratian kehittämisen alojen ensisijaisten toimien menot;
6. kehottaa tarkistamaan monivuotista rahoituskehystä kattavammin sen varmistamiseksi, että otsakkeen 2 b uudet aloitteet, kuten uusi eurooppalainen Bauhaus, eivät vaikuta muiden, ennestään alirahoitettujen ohjelmien rahoitukseen; korostaa, että uutta eurooppalaista Bauhausia olisi tuettava myös muilla asiaankuuluvilla ohjelmilla lisävaikutuksen aikaansaamiseksi; kehottaa tässä yhteydessä jälleen komissiota muuttamaan Horisontti Eurooppa -asetusta monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin yhteydessä, jotta voidaan luoda uusi eurooppalainen Bauhaus -ohjelma, jota rahoitetaan 500 miljoonalla eurolla; toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen antaa ehdotus siitä, että seuraavaan monivuotiseen rahoituskehitykseen mennessä uudesta eurooppalaisesta Bauhausista tehdään itsenäinen ohjelma, jolla on uusia varoja ja oma budjettikohta;
7. kehottaa neuvostoa hyväksymään viipymättä komission ehdotuksen mukaisesti monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisen, Euroopan unionin elpymisvälineen perustaminen mukaan luettuna; pitää Euroopan unionin elpymisvälinettä kestäväenä ratkaisuna talousarviohaasteisiin, jotka johtuvat välineen rahoituskustannusten sisällyttämisestä otsakkeeseen 2 b ja nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärään, vaikka parlamentti on toistuvasti kehottanut ottamaan sen kustannusten kattamiseksi menoja enimmäismäärä ylittäen; toteaa, että Euroopan unionin elpymisvälineen käyttöönotto tapahtuisi asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093 säädettyjen menettelyjen mukaisesti ja vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa noudattaen täysin budjettivallan käyttäjän oikeuksia.

Toivomme ja uskomme, että BUDG-valiokunta sisällyttää nämä seikat väliaikaiseen mietintöönsä ja ottaa ne huomioon neuvoston ja komission kanssa käymissään tulevilla keskusteluilla ehdotetusta tarkistuksesta sekä vuoden 2024 talousarviomenettelyssä.

Kiitän etukäteen asian käsittelystä ja toivotan menestystä tässä tärkeässä tehtävässä.

Kunnioittavasti

Sabine Verheyen